

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

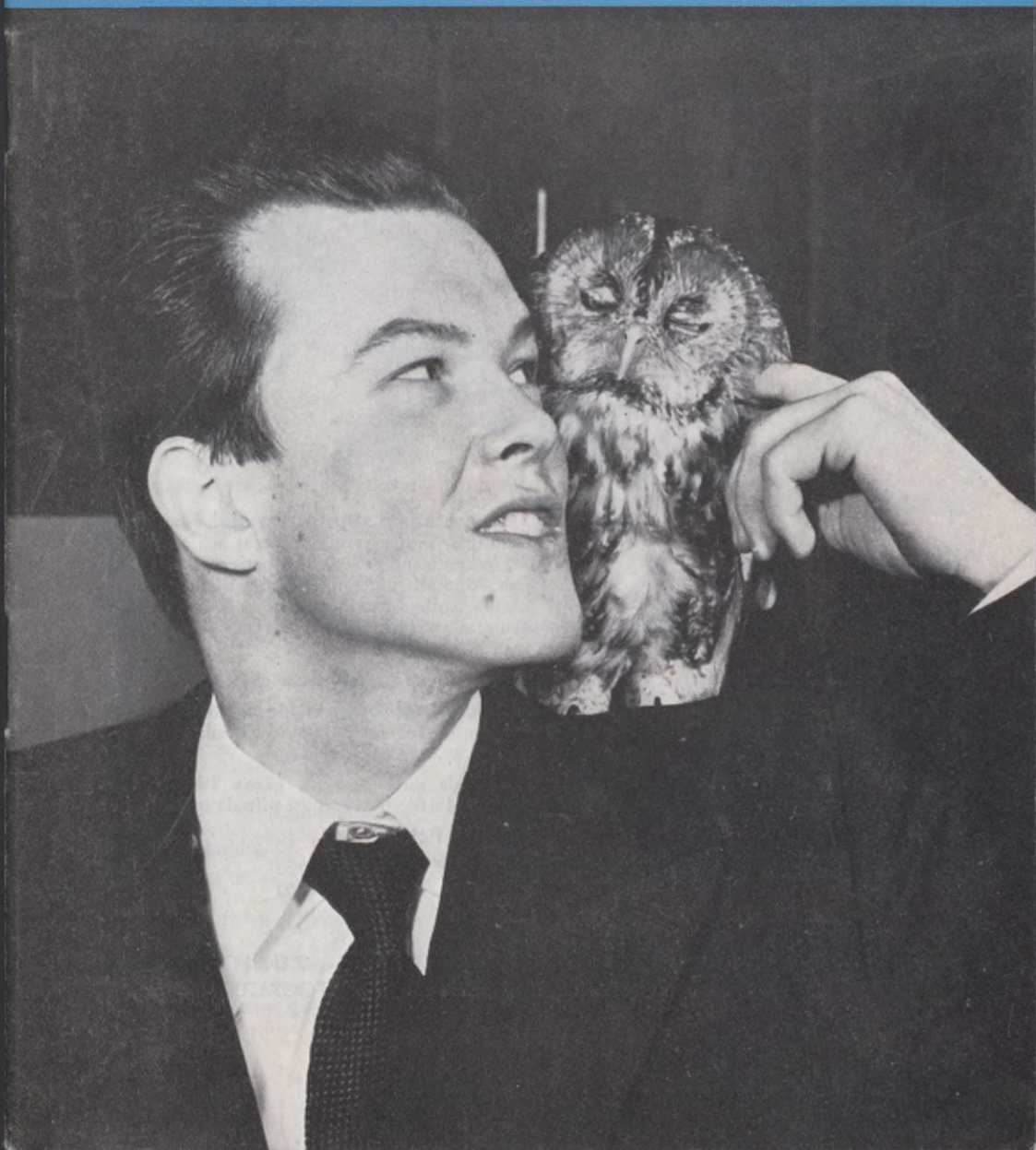

Nr 5 • 1956

DIABETES

DE SOCKERSJUKAS TIDSKRIFT

*Med
et
Fågel*

För diabetiker
och alla andra
som måste
undvika socker

Absolut oskadligt och försäkrar varken matsmältningsbesvär eller andra obehag.

Nytt syntetiskt sötningsmedel, som framför allt är indicerat vid diabetes och adipositas. Det rekommenderas sådana patienter, hos vilka man önskar inskränka kaloritillförseln och minska kolhydratomsättningen. Följaktligen är Assugrin särskilt lämpligt som sötningsmedel även vid avmagringskuror.

Tål kokning, bakning och nedfrysning och kan därför användas vid tillredning av alla slags maträtter och drycker.

Ger ingen bismak, varför maträtter sötade med Assugrin gärna ätes även av dietpatienternas anhöriga. Husmodern slipper därför besväret att tillreda specialrätter.

Praktisk fickförpackning med 50 tabletter Kr. 1.65
Glas » 500 » » 12.40
» » 1000 » » 22.50

Försäljes på apotek och i färghandel.

(Riktpriser)

AKTIENGESELLSCHAFT »HERMES», ZÜRICH
Repr. i Sverige: CIBA PRODUKTER AB, STOCKHOLM

Ansvarig utgivare:
Nancy Eriksson

Redaktion:
Flottiljvägen 19—21
Näsbypark
Telefon 56 20 57, Stockholm
Postgiro 50 07 75

Annonssavdelning:
Manhemsvägen 7
Sollentuna
Telefon 35 42 18, Stockholm

Redaktionskommitté:
Gunnar Engleson
Nancy Eriksson
Gunnel Rathsmann

Medicinska medarbetare:
Docent, med. dr Gunnar Engleson
Allhelgona Kyrkogata 10, Lund
Överläkare, med. dr Alb. Grönberg
Brättevägen 4, Vänersborg

Prenumerationspris:
7: — kr. pr år
Utkommer den 20:e i månaderna
februari, april, juni, augusti,
oktober och december

Tryck:
Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Svenska Diabetesförbundet

Kansli:
Majorsgatan 10
Telefon 61 39 49
Stockholm Ö
Kontrollgirokonto 90 09 01

Ordförande:
Riksdagsledamoten
Fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, Stockholm Va
Telefon 32 02 32

Kassaförvaltare:
Revisor Alexis Åsbrink
Abrahamsbergsvägen 19, Bromma
Telefon 26 40 24, Stockholm

Bilaga medfölj. en del av upplagan

Omslagsbilden visar Jan Lindblad
med en av sina tama kattuglor.
Se vidare reportage på sid. 19

DIABETES

Organ för Svenska Diabetesförbundet
Nummer 5, oktober 1956, årgång 6

Innehåll:

Vad bjuds i matsalen	3
Sockersjuka ingen infektion ..	4
Papper, papper, papper	6
Hudsymtom vid sockersjuka ..	10
Nio tips för bättre möten	12
Mat för hela veckan	14
Han blir statsanställd trots sockersjuka	19
Arbetsvård en ny social faktor	22
L.-A. Strandell, In memoriam	23
Sett och saxat	26
Så tycker jag	28
Från våra föreningar	29
Lättsmält	32

Klara fakta om

SUCARYL

Det VÄRMEBESTÄNDIGA
sötningsmedlet
UTAN NÄRINGSVÄRDE

(Cyklamatnatrium, Abbott)

● *Vad det är:* SUCARYL är ett sötningsmedel utan näring, användbart vid tillagning av sockerförbjuden dietmat för diabetes- och fettsotpatienter. Dess funktion är att åstadkomma önskad sötma utan tillskott av kolhydrater och därmed underlätta för patienterna att hålla stränga dietföreskrifter. SUCARYL är värmebeständigt, vilket gör det användbart vid kokning, bakning, konservering och djupfrysning utan att det därmed förlorar sin sötma. Följden härav är att SUCARYL har vidsträckt användbarhet vid matlagning. SUCARYL har sockerliknande sötma och efterlämnar vid ordinärt bruk ingen bitter eller metallisk eftersmak.

● *I två former:* SUCARYL finns numera i både natrium- och calciumform. De praktiska, skummande SUCARYL natriumtabletterna på ett åttondels gram finns i glas om 100 och 1.000 stycken. SUCARYL calcium sötningslösning, en nyuppfunnen natriumfri form för strikt salt diet, finns i för hushållsbruk praktiska flaskor om 120 ml.

● *Rekommenderat bruk:* När SUCARYL intages i normala mängder förekommer ingen upplagring av det i kroppen eller några toxiska verkningar.

Patienter på strängt saltfattig diet böra emellertid använda calciumlösningen. Calciumformen av SUCARYL har lägre tröskel för bitter smak, förnimbar i vissa födoämnen när proportionen uppgår till 0,5 procent, jämfört med omkring 0,8 procent för natriumformen. Båda formerna äro lika bra vid ordinärt bruk.

ABBOTT LABORATORIES SKANDINAVISKA AB

Lindhagensgatan 132 — STOCKHOLM — Telefon 52 02 55

FINNES ATT KÖPA PÅ ALLA APOTEK

Vad bjuds i matsalen?

Vid besök på ett modernt ålderdomshem fick jag en tankeställare. Det är ett storstilat hem för pensionärer, där var och en har rum med pentry av modernaste slag, vackra dagrum, fin matsal. Hyresgästerna måste vara så friska, att de kan gå ner och äta i den gemensamma matsalen. En äldre dam med socker sedan många år och som tar insulin säger: »Allt skulle vara bra här, om vi bara inte hade så dålig dietmat. När jag låg på Södersjukhuset och hade dr Bo Anderssons diet, då mårde jag utmärkt, man behöver litet gott och litet omväxling, det får man inte här». »Är det många som har socker här?» »Vi är nog 20 här av cirka 100 patienter.»

Jag har inte kontrollerat uppgifterna, kanske var de färgade av missnöje med hälsan och andra ting. Kanske är det faktiskt torf-

tigt med dietmaten för diabetiker på anstalter. Det finns skilda uppfattningar om sockerdieten, det är inte den medicinska sidan av saken det gäller. Det är bara detta, att det betyder så mycket för trivseln, om man får litet god mat, även om det är efter en dietlista.

Hur kan det vara på ålderdomshem och pensionärshem i allmänhet, där man har gemensam utspisning? Hur är det på barnhem och andra internat? Kanske det finns erfarenheter av detta ute i landet bland tidningens läsare. Här skulle Svenska Diabetesförbundet kunna närmare ta reda på förhållandena och tillsammans med de lokala föreningarna verka för förbättringar, om brister skulle visa sig, som bör försvinna.

Waney Eriksson

Det är alltid stimulerande med människor, som våga kasta ut hypoteser, som vända upp och ned på våra gängse föreställningar.

I en artikel i Ny Tid av den 9 juni 1956 gör tandläkare Bramstång från Falkenberg en del mycket djärva uttalanden om orsaken till diabetes. Han säger sig sedan 15 år tillbaka söka en bakterie som, om jag förstått honom rätt, skulle leva i magsäcken och ge upphov till sådana förändringar att sockersjuka

Sockersjuka ingen infektion!

Här nedan ger DIABETES' medicinske medarbetare med. dr. Albert Grönberg, Vänersborg, några synpunkter på de uttalanden, som tandläkare Sven Bramstång framfört i ett antal artiklar i dagspressen.

uppkommer. Hittills skall enligt Bramstång försöken ha utfallit negativt.

Då man ger sig in på att diskutera frågan om diabetes och dess orsaker måste man fastslå att denna åkomma säkerligen inte är enhetlig. Diabetes kan uppkomma på många olika sätt. Den rubbning i de inresekretoriska körtlarnas samspel, som ligger bakom uppkomsten av den kliniska bilden sockersjuka kan säkerligen vara mycket olikartad.

Insulin blodsockernedsättande

Det är riktigt som Bramstång säger att bukspottkörtelns produktion av insulin endast motsvarar cirka 40—50 enheter per dygn. Det är emellertid lika säkert att insulinet är det enda kända hormonet i kroppen, som verkar blodsockernedsättande. Det är främst genom

Påminnelseapparna delas ut

Vet Ni om att även den gamla och utlästa tidningen är värd pengar? I Stockholm och en del andra städer har Svenska Diabetesförbundet en entreprenör, som samlar in papper, pressar det i balar, och exporterar det. Förra året insamlades i Sverige 160.000 ton papper. En del exporterades, närmare bestämt 51.227 ton till ett pris av 14 miljoner kronor, skriver Sigvard Ekelin i Expressen.

Stora pengar

Det rör sig således inte om några småsummor, när uppsamlingsbilarna plockar tidningsbuntar utanför våra dörrar. Även om endast 1 öre per kilo går till Diabetesförbundet.

Men vad användes papperspengarna till, hur skötes kontrollen och vad händer min pappersbunt sedan jag lämnat den utanför dörren, frågar sig många.

**papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper**

Vad händer med min pappersbunt sedan jag lagt den utanför dörren? Diabetes har besökt firma P. A. Norling, som sköter pappersinsamlingen i Stockholm för att se hur det går till

**papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper
papper**

Papperet samlas in ...

lastas på bilen ...

pressas i balar ...

avlastas ...

Pengar till forskningen

Pengarna användes till största delen till forskning och upplysningsverksamhet om sockersjuka. För ett halvår sedan utdelades inte mindre än 10.000 kr. till fem forskare. Vi får hoppas, att de med hjälp av de små pappersbuntarna utanför dörrarna skall kunna föra oss närmare lösningen på sockersjukans gåta.

Stipendiaterna

De fem forskare, som denna gång erhållit stipendiet, har utsetts av Svenska Diabetesförbundets läkarråd. De är:

Docent *Nils Törnblom*, Akademiska sjukhuset, Uppsala,
Med. dr *Olle Lövgren*, S:t Eriks sjukhus, Stockholm,
Med. lic. *Andreas Killander*, Me-

dicinsk-Kemiska Institutionen, Uppsala,
Fil. dr o. med. stud. *Mignon Malm*, Wennergrens Inst., Stockholm,
Med. dr *Johan Mårtensson*, Centrallasarettet, Kalmar.

Vad forskar man efter

Docent Törnblom har fått 3.250 kronor för att studera kärlförändringar i ögon och njurar hos diabetiker. Med. dr Olle Lövgren och med. lic. Andreas Killander skall tillsammans undersöka vilken inverkan vitamin B 12 har vid kärlförändringar. Även dessa båda läkare har fått 3.250 kronor. Doktor Mignon Malm har fått 3.000 kronor för en undersökning av aminosyrehalten i blodet hos diabetiker. På detta sätt hoppas hon kunna klarlägga vilken kost som är lämpligast för diabetiker. Med.

Klart för avfärd...

avlastning i hamnen...

ett fullastat fartyg...

dr Johan Mårtensson slutligen fick 500 kronor för att undersöka sambandet mellan sockersjuka och Addisons sjukdom.

Hur sköts kontrollen

Den andra frågan gällde hur man kontrollerar att pengarna från pappersbuntarna verkligen kommer i rätta händer. Ja, här kan man vara alldeles lugn. När insamlingsbilen är fullastad vägs den och chauffören, som har ackord, får en s. k. viktclapp. Denna ligger sedan till grund för de körjournaler, som föres löpande och som kontrolleras av Svenska Diabetesförbundet. Redovisning och likvid verkställs sedan månadsvis.

Vad händer min pappersbunt?

Hur går det då till när papperet samlas in? Varje insamlingsbil

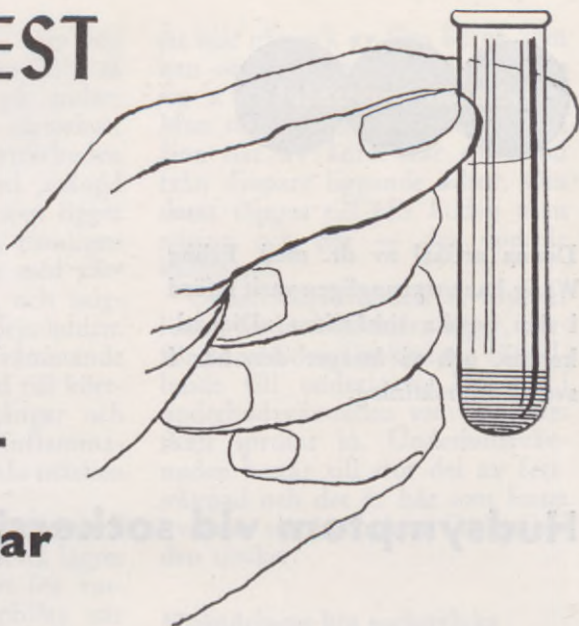
har sitt distrikt och på varje bil arbetar i regel två man. På morgonen medan chauffören lastar av det som samlats in föregående dag, lägger hans medhjälpare ned en liten papperslapp i brevlådorna med meddelande om att man nästa dag kommer att hämta papper här. Vid 9-tiden träffas chauffören och hans medhjälpare för att samla in papper från dem som föregående dag fått en påminnelse-lapp i sin brevlåda.

Har man tur och det är mycket papper att samla in kan man få hålla på och arbeta till in på sena kvällen, men andra dagar blir man färdig redan tidigt på eftermiddagen. När papperet har lastats av hos uppköparen pressas det i balar som sedan körs ned till hamnen, där de så småningom lastas ombord på båtar, för vidare befordran till Indien.

CLINITEST

(BRAND)

ger exakta
och snabba
urinsocker-
bestämningar

Allt som erfordras för sockerbestämningar i urin finns i CLINITEST-etuiet, som kan användas var som helst, när som helst. De Clinitest reagetter som levereras med detta etui ger ett kopparreduktionsprov med alla reagenser koncentrerade i en enda reagent. Uppvärmning är icke erforderlig, då varje reagent åstadkommer den nödvändiga temperaturförhöjningen. Man lägger endast en Clinitest reagent i provröret med den rätta kvantiteten utspädd urin, inväntar reaktionen och jämför sedan med färgskalan. Clinitest ger snabb, bekväm och pålitlig urinsockerbestämning.

Litteratur kan erhållas från vår representant

När reagetterna i etuiet
är slut — komplettera det
med refill.

AMES COMPANY INC.
ELKHART, INDIANA

Generalagent: AKTIEBOLAGET **MEDA** GÖTEBORG

Denna artikel av dr. med. Erling Wang har ursprungligen varit införd i den norska tidskriften »Diabetikererna», och vi återger den här i svensk översättning.

Hudsymptom vid sockersjuka

Huden utgör kroppens yttersta lager och är på samma gång gräns mot omgivningen.

Men huden är inte bara ett överdrag för organ, som ligger innanför. Den är själv ett mycket aktivt och komplicerat organ.

Vi räknar med att huden består av tre lager, överhuden, läderhuden och underhudsvävnaden.

Överhuden eller epidermis som alltså är det yttersta lagret som vi ser och känner på, är det täta höljet som skall hålla bakterier och annat borta från det som finns inne i hudens djupaste lager. Den är mycket tunn, och då den naturligtvis är utsatt för slitage utifrån skulle det vara risk för att den med tiden skulle få repor som en gammal skosula, om naturen inte hade sört för en förnyelse. Epidermis består innerst av ett tätt cellager, som på utsidan ständigt producerar nya celler, som blir liggande

utanpå varandra. Ju äldre dessa celler blir, dess hårdare och mer förhornade blir de och dess flatare blir de. De yttersta och äldsta lagren ligger ungefär som tegelpannor utanpå varandra. De blir efter en tid bortslitna och nästa lager innanför tar platsen. Stark gnidning eller stark värme kan få de yttersta lagren att lossna från det inre — det blir en vattenblåsa vid ovan och hårt arbete och en brännblåsa när man bränner sig.

Överhuden

Det finns tre egenskaper med överhuden som är värd att lägga märke till.

För det första kan den anpassa sig till starkt slitage. Det blir då en ökad förhorning och de yttersta lagren blir ovanligt tjocka och hårda, man talar om arbetshänder. Emellertid kan denna skydds-

mekanism bli för stark, som vid för trånga skor. Huden blir så tjock att den trycker på underlaget och det gör ont — liktornar.

För det andra är ytterhuden genomborrad av en hel mängd öppningar för körtlar, som ligger i hudens djupare lager, nämligen svettkörtlarna som har med värmeregleringen att göra, och talgkörtlarna, som skall smörja huden. Det händer lätt att främmande föremål kan komma ned till körtlarna genom dessa ingångar och där nere förorsaka en inflammation. Det blir då små röda märken — kvisslor.

Den tredje egendomligheten med epidermis är att det yttersta lagret icke är helt opåverkbart för vatten. Den blir inte uppblött när man tvättar sig om händerna, men om man arbetar länge i vatten blir hudens yttre lager tjockt och vitt och kan skrapas av. De ställen på kroppen som ständigt är utsatta för fuktighet blir gärna uppblöta på liknande sätt. Detta gäller särskilt där två hudlager ligger mot varandra — i ljumskarna, under bröstet hos feta kvinnor men kanske främst kring urinrörsöppningen.

En sådan uppblött hud kan lättare ge tillträde för mikrober och det kan uppstå inflammationer.

Läderhuden

Nästa lager i huden under epidermis är läderhuden, som ger huden dess egentliga fasthet. Här ligger de förut omtalade körtlarna, dessutom känselnervernas ändorgan. De yttersta lagren av ådrorna ligger här också och bildar

ett helt nätverk av fina ådror, som kan utvidga sig och dra samman sig t. ex. vid psykisk påverkan. Man rodnar eller blir blek. Detta fina nät av ådror får sitt blod från djupare liggande ådror. Om dessa täppas till blir huden utan näring och dör — det uppstår kallbrand.

Underhudsvävnaden är mycket lösare än hudens andra lager, därför kan huden förskjutas i förhållande till underlaget. Det är i underhudsvävnaden som insulinet skall sprutas in. Underhudsvävnaden består till stor del av fettvävnad och det är här som fettet avsätter sig. Här sitter fläsket hos den tjocke.

Förändringar hos sockersjuka

Vid sockersjuka kan man märka en mängd förändringar i huden. En del av dessa sammanhänger med de sockersjukas dåliga motståndskraft mot mikrober — kommer dessa igenom en öppning i epidermis blir de lättare upphov till infektioner än hos andra och dels är de sockersjuka utsatta för infektioner där huden är uppblött på grund av fuktighet. Särskilt om socker kommer till och ger mikroberna näring blir detta fallet d.v.s. på hudområden kring urinrörsöppningen som lätt sölas ned med sockerhaltig urin. Inflammationer och sår på detta ställe är faktiskt ett av de viktigaste tecknen på sockersjuka på ett tidigt stadium.

På grund av den ökade mottagligheten för infektioner är föresten varje sår, även den minsta rispa farligare för diabetikern än för andra. (läs vidare på sidan 31)

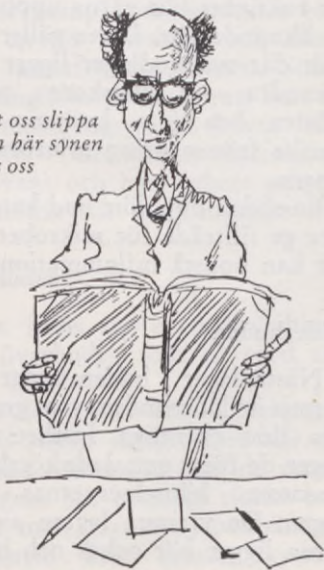

9 tips för mötestrivsel

Här är nio korta och koncentrerade tips för våra mötesarrangörer hämtade ur Torsten Eliassons bok »Moderna Möten». Detta är en fortsättning på den artikel, som var införd i DIABETES nr 4. Varför inte försöka med bikupa nästa gång? Det skadar inte att pröva.

1. Lika väl som mötenas innehåll måste anpassas till en ny tid och nya förhållanden måste också mötenas former och metoder göra det. Men också de har hittills i stort sett kvarstått sen den tid, då organisationsväsendet byggdes upp.
2. De nuvarande formerna lider främst av två fel. Dels följer de ett alltför stelt och högtidligt mönster. Dels ges de närvarande alltför få tillfällen till aktiv medverkan. Detta gör också mötena enformiga.

*Låt oss slippa
den här synen
hos oss*

3. Denna passiva publikroll tillfredsställer allt mindre moderna människor, som på andra områden har så många tillfällen till självverksamhet och som vant sej vid en högre grad av lika-berättigande och meddelaktighet.
4. Den gamla mötesmetodiken står också främmande för de nya vetenskapliga rönen om hur mer aktiviserande metoder kan främja intresse och arbetslust, skapa trivsel och gemenskap.
5. Först bland reformerna för att åstadkomma ett livligare samspel, bättre aktivitet hos mötesbesökarna, kommer introducerandet av en ledigare, mera kamratlig, samtalsbetonad och problemställande föreläsnings- och talarstil.
6. Det finns också en rad alternativ till enmansföreläsningen: disputationen, diskussionen, dialogen, intervjun, estradsamtalet. De har alla den fördelen, att de får flera att medverka, belyser ett problem ur flera synvinklar och därmed stimulerar till värdering och eget ställningstagande hos den som lyssnar. Dessa meddelelseformer blir också mera omväxlande, intressanta och dramatiska för publiken.
7. Ordföranden/mötesledaren bör i sitt uppträdande vara både ledigare och aktivare. Han bör eftersträva att åstadkomma en naturlig samtalsform, formulera frågeställningar och direkt vända sej till bestämda personer med frågor osv., ungefär som i en studie-cirkel.
8. Vanligt grupparbete kräver skilda lokaler — eller en mycket stor lokal i förhållande till antalet närvarande — men gruppaktivitet i bikupans form förutsätter endast flytt- eller vändbara bänkar och stolar eller möjlighet till placering vid småbord. Diskussionen i smågrupper blir livligare och intressantare för hela publiken.
9. Alla dessa nya metoder för föreläsare, medverkande, ordförande och publik måste naturligtvis läras in och tränas — vid kurser, konferenser och talarutbildning — eftersom de snarast är mera krävande än de äldre typerna, eller i varje fall förutsätter en radikal förändring av synen på meddelelse- och samarbetsformer. Slarvigt och okunnigt brukade skapar de bara löslighet och förvirring.

Om man får diskutera saken så här så blir allt mycket trevligare och mera intressant

DIABETES har genom tillmötesgående från Södersjukhuset blivit i tillfälle att publicera de dietlistor, som där tillämpas för de sockersjuka. Den översta tabellen på denna sida anger vad som skall ingå i kosten varje dag. Frukost, lunch och kväll är genomgående samma utom varmrätten, som varierar till lunch.

Mat för hela veckan

I bestämd mängd tillåtes per dag:

	<i>Knapp diabeteskost</i>	<i>Ordinär</i>	<i>Riklig</i>
Ägg	1 st à 50 g	2 st à 50 g	2 st à 50 g
Fisk, mager (råvara bfr)	100 g	150 g	250 g
Kött, magert (råvara bfr)	75 g	100 g	250 g
Ost, mager, 30 %	40 g	50 g	50 g
Smör	20 g	50 g	60 g
Mjölk	500 g	550 g	1000 g
Bröd, franskt	100 g	150 g	250 g
Gröt, havregryn	—	15 g	30 g
Potatis	100 g	150 g	250 g
Frukt, äpple eller apelsin	1 st	2 st	3 st

Standard I: Lunch

Gröt	—	15 g	30 g
Smör	10 g	15 g	25 g
Ägg	—	1 st	1 st
Bröd, franskt	50 g	50 g	100 g
Ost	20 g	25 g	25 g
Mjölk	200 g	250 g	300 g
Grönsaker	200 g	200 g	200 g
Rabarbermos eller lingon	—	30 g	30 g

Standard II: Lunch

Smör	10 g	15 g	25 g
Bröd, franskt	50 g	50 g	100 g
Ost	20 g	25 g	25 g
Mjölk	200 g	200 g	300 g

Standard III: Kväll

Äpple eller apelsin	1 äpple eller 1 apelsin	1 äpple 1 apelsin	1 äpple 1 apelsin
---------------------------	----------------------------	----------------------	----------------------

1:a dagen

Lunch: Fisklåda med grönsaker, sallad

	Knapp diabeteskost	Ordinär	Riklig
Fisk, mager	100 g	150 g	200 g
Ägg, 1 st.	50 g	50 g	50 g
Mjölk	100 g	100 g	100 g
Grönsaker	200 g	200 g	200 g
Sallad	50 g	50 g	50 g

Middag: Kött- och grönsaksgröta med potatis och frukt

Benfritt oxkött	75 g	100 g	200 g
Potatis	100 g	150 g	250 g
Frukt			
Grönsaker	200 g	200 g	200 g
Smör	—	20 g	20 g

2:a dagen

Lunch: Kall fisk, ägghalvor med sallad, tomat

Fisk	100 g
Ägg	50 g
Sallad	50 g
Tomat	150 g

Inlagd stekt strömming med dill, ägghalvor med sallad och tomat

Strömming med ben	250 g	350 g
Strömming, benfri	150 g	200 g
Smör	10 g	10 g
Ägg	50 g	50 g
Sallad	50 g	50 g
Tomat	150 g	150 g
Dill	5 g	5 g

Middag: Pannbiff med lök, bönor, potatis, Fruktkompott, mjölk

Benfritt oxkött	75 g	100 g	200 g
Smör	—	10 g	10 g
Potatis	100 g	150 g	250 g
Mjölk	100 g	100 g	100 g
Frukt	100 g		+ sura krusbär
Lök	100 g	100 g	100 g
Bönor	200 g	200 g	200 g
Äpple	—	—	100 g
Grädde	—	—	50 g

3:e dagen

Lunch: *Spenatlåda, kallskuren kalvstek, resp. bräckt bacon, råsaltad*

	<i>Knapp diabeteskost</i>	<i>Ordinär</i>	<i>Riklig</i>
Kalvstek, kallskuren	35 g	50 g	
Bacon			75 g
Ägg	50 g	50 g	50 g
Mjök	100 g	—	—
Smör	—	10 g	10 g
Spenat	100 g	100 g	100 g
Grönsaker	150 g	150 g	150 g

Middag: *Grillad fisk med tomat och dill, purjolök, tomat och potatis, Juliennesoppa*

Fisk	100 g
Potatis	100 g
Dill	5 g
Tomat	15 g
Purjolök	200 g
Grönsaker till soppan	200 g

Fisk à la Homburg, potatis, purjolök, Juliennesoppa

Fisk	150 g	200 g
Smör	10 g	10 g
Mjök	100 g	100 g
Potatis	150 g	250 g
Tomatpuré	15 g	15 g
Dill	5 g	5 g
Purjolök	200 g	200 g
Grönsaker till soppan	200 g	200 g

4:e dagen

Lunch: *Kalvsylta, gratinerad blomkål, potatis*

Kalvsylta	75 g	100 g	150 g
Potatis	100 g	150 g	150 g
Blomkål	200 g	200 g	200 g
Ost till ostgratinerad blomkål	—	10 g	10 g
Smör	—	15 g	10 g

Middag: *Vitkålssoppa med frikadeller, äpplen i äggstanning, mjölk*

	<i>Knapp diabeteskost</i>	<i>Ordinär</i>	<i>Riklig</i>
Kalvkött, benfritt	60 g	80 g	
Vitkål	150 g	150 g	
Äpplen	100 g	100 g	
Ägg	50 g	50 g	
Mjölk	100 g	100 g	
Smör	—	5 g	

Vitkålssoppa med fläsk, plättar med surt äppelmos

Bogfläsk			100 g
Vitkål			150 g
Ägg			50 g
Mjölk			100 g
Grädde			50 g
Vetemjöl			20 g
Äpplen			100 g

5:e dagen

Lunch: *Salladsägg med kall fisk*

Fisk	100 g	150 g	200 g
Ägg	25 g	25 g	25 g
Sallad	30 g	30 g	30 g
Grönsaker	100 g	100 g	100 g
Majonnäs	—	25 g	25 g

Middag: *Köttfärs, sky, broccoli, potatis, Frukt / Grapefruit*

Benfritt oxkött	75 g	100 g	200 g
Ägg	25 g	25 g	25 g
Potatis	100 g	150 g	250 g
Mjölk	50 g	50 g	75 g
Broccoli	200 g	200 g	200 g
Smör (10 g grönsaker)	—	20 g	20 g

6:e dagen

Lunch: *Grönsaksfat, filmjök med pepparrot resp. pepparrotsgrädde, kallskuren kalvstek*

Kalvstek	35 g	50 g	100 g
Filmjök	80 g	80 g	80 g
Grönsaker	200 g	200 g	200 g
Grädde	—	—	50 g

Middag: *Kokt fisk med spad/smör, hackat ägg och persilja, bönor och potatis. Nyponsoppa*

	<i>Knapp diabeteskost</i>	<i>Ordinär</i>	<i>Riklig</i>
Fisk	100 g	150 g	200 g
Ägg	50 g	50 g	50 g
Potatis	100 g	150 g	250 g
Nyponskal	15 g	15 g	15 g
Grönsaker	200 g	200 g	200 g
Smör	—	20 g	20 g

7:e dagen

Lunch: *Fisk à la daube, skarpsås, sallad, tomat*

Fisk	100 g	150 g	200 g
Ägg	50 g	50 g	50 g
Filmjolk	80 g	80 g	80 g
Grönsaker	200 g	200 g	200 g
Grädde	—	—	50 g

Middag: *Tunga, grönsaker, potatis, Frukt/Fruktsallad*

Tunga	75 g	100 g	200 g
Potatis	100 g	150 g	250 g
Grönsaker	200 g	200 g	200 g
Frukt	Äpple	50 g	50 g
	Apelsin	50 g	50 g
	Krusbär		
Smör	—	20 g	20 g

Diabeteskosten skall innehålla per dag:

Kolhydrater	70 g	145 g	255 g
Äggvita	65 g	100 g	145 g
Fett	50 g	100 g	165 g
Kalorier	1200 g	2200 g	3500 g

En god kopp choklad

blir säkerligen en välkommen omväxling i de sockersjukas diet. På den svenska marknaden har under hösten introducerats ett chokladpulver med Sionon. Med tillhjälp av detta chokladpulver kan den sockersjuka icke blott tillaga en god dryck utan dessutom åstadkomma en hel mängd välsmakande efterrätter och bakverk, vilka verksamt kommer att bidra

till den omväxling i dieten, som är av stor betydelse.

— *En riksinsamling* för forskning kring sockersjukan i stil med cancerinsamlingen för några år sedan, föreslås av Kärrtorps kooperativa kvinnogille. Man motionerar om saken till sitt förbunds riksmöte.

**Han
blir
statsanställd
trots
sockersjuka:**

Han är inte någon tusenkonstnär, men inte långt därifrån. Jan Lindblad är en ung man med många järn i elden. Trots sitt stora intresse och grundliga kunskaper var det dock nära att han inte hade kunnat få ägna sig åt det yrke han ville ha. Här berättar han själv för Diabetes

För ett år sedan intervjuade en kvällstidning Jan Lindblad. Han berättade att han ämnade bli tandläkare och att han just stod i begrepp att söka in på tandläkarhögskolan. Han talade också om sitt stora intresse för naturen och framför allt fåglarna, som han är mycket skicklig att imitera. Han kan till och med härma fåglar så bra att de själva bli lurade och försöker att sjunga mycket vackrare. »Det är lustigt», säger han, »att se hur arg en fågel blir när han hör att det är någon som sjunger, men inte kan se någon i närheten». Han kan till och med vissla så att fåglarna blir nyfikna och kommer fram för att se hur deras överman ser ut. (Vänd!)

Journalisten frågade naturligtvis varför han inte i stället för att bli tandläkare kunde försöka få ett yrke där han verkligen fick syssla med djur och då framför allt fåglar. Svaret blev att han inte trodde det var möjligt för en sockersjuk att få en statlig anställning och jag vill bli biologilärare. På detta sätt skulle således en begåvad ung man inte kunna få ägna sig åt det yrke, som han helst ville ha och som han troligen passade för.

Artikeln publicerades

Efter en tid publicerades artikeln och väckte åtskillig uppmärksamhet. En styrelsemedlem i Svenska Diabetesförbundet misstänkte att allt inte stod rätt till och kontaktade Jan Lindblad själv.

Antagandet visade sig riktigt och Diabetes har nyligen besökt

Ormar som sällskapsdjur

Jan Lindblad och vi låter honom själv berätta: »Ja, jag blev uppringd av kassören i Svenska Diabetesförbundet och han erbjöd sig att hjälpa mig. Jag trodde inte att det skulle gå att göra något åt saken», fortsatte han, »men till min förvåning fick jag efter någon tid besked om att för den händelse min sjukdom inte förvärrades kunde jag vara säker på att få en statlig anställning efter det att jag avslutat mina studier.»

Detta var ju något mycket glädjande för Jan Lindblad själv, men också för alla andra sockersjuka, då det ju visat sig att sockersjuka i och för sig inte utestänger en person från möjligheten av att erhålla en statlig anställning.

Planerna ändrades

Detta besked hade till följd att Jan Lindblad fullkomligt lade om sina planer. »I stället för på tandläkarhögskolan började jag läsa botanik på Stockholms högskola», berättar han, »och jag hoppas vara färdig biologilärare om 3—4 år. Jag hade planerat att följa med den svenska artisttruppen till Ryssland under förra sommaren och hösten, men detta inställde jag för att kunna börja läsa så snart som möjligt.»

Inställd Rysslandsresa

»Var det inte tråkigt att behöva ge upp resan?»

»Ja det kanske det var, men studierna får komma i första hand. För övrigt kan det väl bli flera tillfällen. Jag har turnerat i folk-

parkerna i 8 år och tänker inte sluta förrän det långa grå skägget blir svårt att kamma.»

Fenomenal jonglör

Jan Lindblad är ju känd för att vara en mycket skicklig imitator av fåglar men också en fenomenal jonglör. Man kan tycka att det är två ting som ligger ganska långt från varandra, men Jan är mångsidigare än så. I sommar har han lagt sista handen vid 3 stycken djurfilmer samt sysslat med bandupptagningar av fågelsång. Han har också haft många tama djur. Vid vårt besök satt ormvråken Örne och tittade intresserat på oss från sin plats uppe under taket. »Jag har haft flera djur här hemma tidigare, men hyresvärden gillade det inte, så jag fick ta dem med mig ut till vår sommarstuga i stället. Bland annat hade jag två

ugglor, som var så tama, att de följde med mig vart jag gick och älskade att sitta på min axel.»

Medan vi på grammofon lyssnar till hur en kobra (ormen) låter (vi trodde det var ett sågverk) frågar vi Jan Lindblad hur han kan hinna med allt detta. Att studera, jonglera, vissla, sköta sina djur, spela in film och ta upp fåglarnas sång på band.

Fysisk träning nödvändig

»Ja, främst är det väl ett brinnande intresse för naturen men för att t. ex. kunna lära sig jonglera fordras inte bara intresse utan också massor av hård fysisk träning. Jag har funnit att jag mår bra av att hålla mig i form och att kroppsansträngning inte varit till men på något sätt utan tvärtom har jag bara mått bra av det.»

Jan pluggar...

frågar ugglan om råd...

och fortsätter studierna

Arbetsvård *en ny social faktor*

Här nedan fortsätter arbetsvårdsassistent Lars-Arne Strandell sin i förra numret påbörjade artikel om arbetsvård. Denna gång behandlar han de åtgärder, som vidtagas vid själva arbetsplaceringen. Artikeln har tillkommit för att i någon mån ge läsaren en uppfattning om vad som uträttas inom den statliga arbetsvården.

Ändstationen för alla arbetsvårdande åtgärderna är *arbetsplaceringen*. Hittills har min summariska redogörelse omfattat de förberedande åtgärderna, som den statliga arbetsvården vidtager för möjliggörande av de handikappades arbetsplacering på *normala* eller *speciella* villkor. Jag tror, att jag redan i det föregående nämnt, att de *partiellt arbetsföras problem är i första hand* — och i tidsavseende såväl det första som sista — *ett arbetsförmedlingsproblem*. De verkliga svårigheterna möter i allmänhet dem, när de söker arbete.

Skaffa arbete

Väl yrkesutbildade eller gött utrustade för en bestämd arbetsupp-

gift har de partiellt arbetsföra givetvis lättare att erhålla anställning. Men dessa förberedelser till trots är det inte alltid givet, att det går att skaffa dem »det lämpliga jobbet» eller arbete överhuvudtaget.

I en del länder, där man haft och fortfarande har ett stort antal krigsinvalida, har man sökt bemästra placeringssvårigheterna för de arbetshindrade med en s. k. *kvotlagstiftning*. Detta innebär, att en arbetsgivare är skyldig att i förhållande till sin totala styrka av arbetare ha ett visst antal partiellt arbetsföra. I en del andra länder, t. ex. Storbritannien, har man också tillämpat lagen att även omfatta *civila* individer.

Kvotlagstiftning avstyrkt

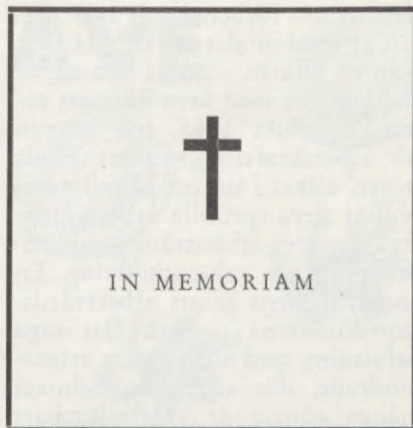
Från de partiellt arbetsföras egna organisationer har stundtals gjorts yrkande på att en kvotlagstiftning också skulle genomföras i Sverige, därmed avseende att tillförsäkra de partiellt arbetsföra ett större antal arbetsplatser. Kommittén för de partiellt arbetsföra, vilken även utredde lämpligheten av denna anordning, har i sitt slutbetänkande ansett sig *icke* kunna förorda en kvotlagstiftning.

Företrädesrätt till anställning inom vissa yrken existerar ävenledes i andra länder, där kvotlagstiftning genomförts, t. ex. i England. Som exempel kan anföras, att i England hissförare i personhissar och vakter vid bilparkeringar *helt* är förbehållna partiellt arbetsföra. Vidare praktiseras *företrädesrätt* vid sökande av *rättigheter* för drivande av tobaks- och tidningskiosker. Den svenska kommittén för partiellt arbetsföra har förklarat, att den finner inga yrken lämpliga att helt tillhandahållas de partiellt arbetsföra, men att en ändring härutinnan givetvis kan göras, om läget så påfordrar.

Kommunala kiosker

Ifråga om företrädesrätten till drivande av kiosker o. dyl. har kommittén undersökt möjligheterna till sådan, men gällande näringsfrihetsförordning lägger hinder i vägen härför. Man kan emellertid ifråga om kioskhandeln ge företräde åt partiellt arbetsföra genom bildande av kommunala bolag, som svarar för kioskhandeln. Så har också skett på en del håll i landet (Borås, Uppsala m. fl.). I Stockholm har den statliga arbetsvården överenskommit med Pressbyrån, att den senare låter testa och pröva sådana hos arbetsvården registrerade, vilka kunna anses fylla kraven för anställning som biträden i dess försäljningskiosker.

År 1954 placerades i öppna marknaden genom den statliga arbetsvårdens försorg 10.000 partiellt arbetsföra. Siffran gäller sådana, som placerats direkt (*Vänd!*)

Vännen och kamraten *Lars Strandell* har slutat sina dagar! Efter en kort tids sjukdom har hans livslåga brunnit ut. Obarmhärtigt och till synes meningslöst kom detta för oss smärtsamma dödsbud. Lars, som själv icke var sockersjuk, har med sin ideella och varma livssyn såsom styrelseledamot i riksförbundet utrett ett sällsynt vackert arbete för de sockersjukas sak. Han var icke en de stora ordens man och ville icke heller utåt lysa med vad han gjorde. I sin egenkap av arbetsvårdsassistent i Stockholm kom han i daglig kontakt med de sockersjuka och deras arbetsproblem. I anställningsfrågor har han således hjälpt många sockersjuka och detta har skett spontant och med den hjärtats innerlighet, som var ett utmärkande drag hos Lars.

Den milda höstdagen med strålende sol och starka färger, den stämningsfulla högtiden i kyrkan samt de vackra blommorna och talen vid hans bår gjorde Lars sista färd till en triumffärd, värdig en konung. Naturen och människorna hade liksom slutit sig samman för att giva en sann och ärlig människa en sista hyllning.

Käre Lars, vi sockersjuka tacka Dig i våra hjärtan för Din storsinta gärning i vår tjänst. En god människa har lämnat oss men hans vackra minne skall alltid leva bland oss!

Curt Arnewi

eller genom förberedande åtgärder, och är totalantalet för hela landet. Som en allmän tendens kan sägas, att, jämfört med åren närmast efter krigsslutet 1945, har kraven på arbetskraftens kvalitet blivit större, vilket i sin tur påkallat betydligt flera speciella arbetsvårdsåtgärder som arbetsträning, arbetsprovning och yrkesutbildning. En annan tendens är att arbetsvårds-expeditionerna numera fått taga befattning med allt svårare arbets-hindrade, där arbetsvårdsbehovet många gånger är svårbedömbart och i flertalet fall också stort.

Vad vi arbetar för

Men bakom »alla göranden och låtanden», som den statliga, kommunala och enskilda arbetsvården vidtager för de partiellt arbetsföra, ligger en strävan att framför allt taga fasta på

den partiellt arbetsföres förmåga och ej, som måhända tidigare, hans oförmåga.

Men vaksamheten får aldrig förtröttnas när det gäller angripandet och undanröjandet av alla de olika olägenheter, som i samband med ohälsa och oförmåga i sina skiftande former kan försvåra och hindra de partiellt arbetsföra att försörja sig genom eget arbete.

Med den målsättningen och i ständig och livlig samverkan mellan det »allmännas» samtliga arbetsvårdsorgan av i dag och i morgon och de partiellt arbetsföres egna organisationer bygger arbetsvården vidare för att finna den rätta vägen att lösa varje enskild partiellt arbetsförs problem — den

han har i dag och den han kan få i morgon.

Arbetsvårdens nya samaritanda

Låt mig få avsluta denna torra men som jag vet sakliga redogörelse med en personlig bekännelse. Och i den talar arbetsvårdens nya samaritanda, som utgör en av ljuspunkterna i vår tid. Arbetsvårds-tjänstemannen har som inte många i dagens samhälle rika tillfällen att utveckla sina bästa egenskaper genom att bistå lidande och betryckta människor. »Nyckeln till livets konst är att tjäna sina medmänniskor» har överläkaren Alfred von Rosen en gång sagt. Han var en ljusspridare som få. I dennes bok, Människan, Livet och Döden hittade jag en dag en engelsk strof, som kan tjäna som måttstock för allas vårt handlande i vår gemenskap med våra medmänniskor

Any kind thought that you can think,
any kindness that you can bestow upon
any-one,

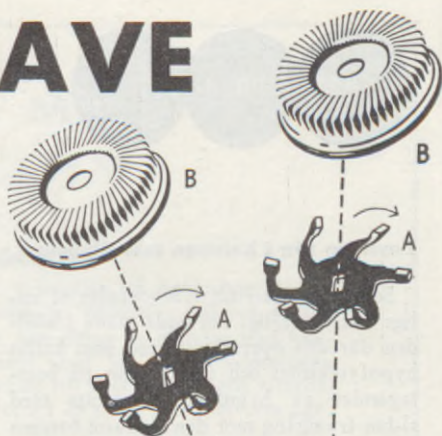
Do it to-day and do not defer it.
You shall pass this way only once.

Denna strof av den presbyterianske biskopen, som författaren och konstnären Ernst Norlind en gång mötte i London, har fått en svensk översättning, präntad i gästboken på Romanäs sanatorium med Norlinds karakteristiska piktur:

Varje vänlig tanke, som Du kan tänka,
varje vänlig handling, som Du kan visa
någon,
gör det idag och uppskjut det icke,
ty endast en gång kommer Du denna
vägen fram.

PHILISHAVE

el-rakapparaten
tar skägget
men inte
skinnet

PhiliShave ger perfekt el-rakning utan risk för hudskador. De båda 6-eggade precisionsslipade knivarna (A) av silverstål kapar skäggstråna alldeles invid huden, men kommer inte åt skinnet som skyddas av de 0,09 mm tjocka lamellhylsorna av kromnickelstål (B). Med PhiliShave kan man inte skära sig.

PhiliShave är behaglig att använda

Motorn är gummiupphängd och apparaten arbetar efter **rotationsprincipen**, varför den är vibrationsfri och tystgående. De roterande knivarna håller en oavbruten

jämn skärhastighet — inga obehagliga ryck och luggningar i skäggstråna.

... och ligger rätt i handen

Formen på PhiliShave passar handen precis. Det vinkelställda skärhuvudet gör det lika bekvämt att raka sig på vänster sida av ansiktet som på höger.

Lättskött

PhiliShave är självmörjande och knivarna skärper sig automatiskt. Avklippt skägg samlas upp i en tättslutande skäggkammare — ingenting kan komma på kläderna. Skäggkammaren görs ren på några sekunder.

Användbar överallt

PhiliShave går både på växel- och likström och passar alla gängse nätspänningar. Stickproppen har spänningsväljare för 110—220 V.

Riktpris 75 kr

**2 av 3 el-rakare väljer
PHILISHAVE**

PHILISHAVE är en PHILIPS-PRODUKT

PhiliShave tillverkas vid samma fabriker som Philips världsberömda vetenskapliga instrument, lampor, radio- och TV-apparater m. m.

Moderna män el-rakar sig med PHILISHAVE — världens nu mest sålda el-rakapparater

Lovande rön i kampen mot diabetes

Serafimerlasarettet i Stockholm är enligt SvD veterligt det enda ställe i världen där den operationsmetod som kallas hypofysektomi och som går ut på borttagandet av hypofysen lanserats med sådan framgång mot den svåraste formen av *ungdomssockersjuka* att vederbörande kunnat meddela att de preliminära resultaten uppmuntrar till fortsatta försök.

Bakom de svenska erfarenheterna står en sjuannagrupp medicinare, ledd av professor Herbert Olivecrona och docent Rolf Luft. Bakgrunden till metodens tillämpning på unga diabetiker är den att det visat sig att ett ökande antal av dessa, vilkas livslängd man sedan insulinet blev tillgängligt trots skulle närma sig den friska individens, fått komplikationer från kärlsystemet. Vissa av dessa komplikationer leder ofta till blindhet eller otillräcklig funktionsduglighet hos njurarna. Det är i avsikt att hejda dessa komplikationer genom eliminerandet av de hypofysära faktorer, vilka i djurförsök visat sig äga diabetogen verkan, som hypofysektomien tillgripits.

De första ingreppen av denna art gjordes, enligt en redovisning i Nordisk Medicin, för 4½ år sedan och det senaste för ½ år sedan. Nu väntar man och ser tiden an. Det tar nämligen några år innan man kan få definitiva svar på frågan om de opererade patienterna kommer att avvika från de icke opererade. Redan nu tyder emellertid vissa faktorer på att så måste vara fallet, att med andra ord hypofysektomien innebär en möjlighet att hejda den ifrågavarande svåraste formen av ungdomssockersjuka med grava komplikationer från blodkärlen.

Många har socker utan att veta det

En av de största undersökningar om sockersjukan som företagits i Europa, pågår i Belgien efter initiativ av hälso-rådet där. 15.000 personer har undersökts, och det har visat sig att överraskande många är sockersjuka utan att veta det. Ett stort antal av de undersökta med tydliga symptom har blivit kallade till ny kontroll.

(Stockholms-Tidn.)

Farligt leva gott för sockersjuka

Ja, det är alldeles riktigt att sockersjuka hör intimt ihop med vällevnad och att det var ganska olyckligt att Sveriges sockersjuka fick extra tilldelning av smör och fett under ransonerings-tiden, bekräftar dr Bo Andersson på Södersjukhuset i Stockholm.

Sockersjukan beror inte på att man äter för mycket. Men det är ytterst viktigt att de diabetessjuka inte stoppar i sig för mycket fett eller för mycket sött. Det förvärrar sjukdomen.

— Förresten är ju den saken känd och fastslagen sedan länge, framhåller dr Andersson. Under de båda världskrigen med deras knapphet på föda påverkades diabetesstatistiken påfallande.

Holländska läkare har berättat för dr Andersson att de nästan aldrig såg till sockersjukesoma under världskriget och att en nyupptäckt sockersjuka var verkligt sällsynt.

Och i Tyskland började man få nya fall av sockersjuka, så fort ransoner-ingen upphävdes.

Det är ju klara fakta.

(Smålandsbygdens tidning)

Den nya kvacksalverilagen

Om en kvacksalvare i fortsättningen behandlar sockersjuka kommer det hädanefter att anses kriminellt och föranleda hårda straff. Detta är något som vi länge väntat på, och som vi hoppas skall bli ett effektivt stopp för många skumraskfigurers möjligheter att tjäna pengar på folks godtrogenhet.

SÖTA MED SOCKATIN

Sockerkaka utan socker

3 ägg, 100 g mjöl, 40 g pot.-mjöl, 4 strukna tsk bakpulver, 150 g margarin, 15 (30) st SOCKATIN-tabletter upplösta i 1 dl kok. vatten

Rör ut äggulorna. Blanda i mjölet, som förut är blandat med bakpulvret. Rör i det smälta margarinet samt SOCKATIN-lösningen tills en jämn smet bildats. Sist iröres de till hårt skum slagna vitorna. Gräddas i smord och skorpmjölad form i 25 min. — medelvarm ugn.

Moccatårta utan socker

4 (8) st. SOCKATIN-tabletter upplöses i 1 dl varmt kaffe, tillsättes 1 dl mjölk, samt 25 g maizenamjöl, får ett uppkök, varvid tillsättes klumpvis 75 g kallt smör, röres väl.

Samma smet som ovan + 25 g kokosflingor. Skär igenom kakan. Bred ett lager kräm emellan och lägg ihop samt spritsa över resten av krämen innan den kallnat.

Söta ättiksgurkor utan socker

Gurkorna lägges i vatten. Efter 24 tim. mätes vattenmängden och en motsvarande saltlake hälls kokande över gurkorna. Saltlaken: 1/2 kg salt till 3 liter vatten. Efter ytterligare 24 tim. kokas denna lake åter upp och hälls åter över gurkorna. Nästa dag kokas ättikslaken (se vanl. styrka på flaskan) och pr liter ättika löses 30 (60) tabletter SOCKATIN i den kokande ättikan. Tillsättes 10 gram hel vitpeppar, 10 gram hel gul senap, 1 knippa dill, 20 st. syltlökar samt 1 gram benzoesytrat natron när lagen tagits av elden. Hälles genast över gurkorna. Gurkorna måste alltid hållas täckta av laken. Förvara dem svalt.

Nyponsoppa

1 liter passerad nyponsoppa kokas upp. Däri upplöses 10 (20) st. SOCKATIN-tabletter. Tillsättes 15 à 20 g potatismjöl utrört i litet vatten. Serveras med mandelstrimlor och vispad gräddes.

Innehåller ej Natrium — kan användas av diabetiker även med sträng salt diet

För att lätta doseringen har vi minskat tabletten till halva storleken, varför siffrorna inom parentes gälla vår nya förpackning innehållande dubbla antalet tabletter.

Sockatin

finns i: Plastask om 100 tabletter pris kr. 1:55
Glas om 1000 » » » 11:50
Glas om 2000 » » » 20:50

TILLVERKÄRE: **FERTIN** · MALMÖ

så tycker jag...

Varför? Som vi alla diabetiker vet, så är de första tio åren relativt fria från komplikationer, men efter dessa år kommer ögonsjukdomar och åderförkalkningar med mera. Det vore önskvärt om läkarna skulle kunna upplysa oss diabetiker om dessa komplikationer och kanske eventuellt kunna förebygga dem genom att ge oss tabletter eller dylikt.

Jag har sedan 17 år tillbaka haft diabetes och ständigt stått under läkarkontroll. Under de 12 första åren talade aldrig min läkare om för mig att jag

kunde råka ut för dessa komplikationer. Han kunde väl bjudit mig sitta ner och diskutera igenom min sjukdom, givit mig råd om t. ex. hur jag skulle göra vid ett event. insulincoma, det bör ju i alla fall en diabetiker ha lite upplysning om, och sedan även fått upplysningar om komplikationerna. Det vore önskvärt om alla kunde vara som min nuvarande läkare, vilken kan ge mig alla tänkbara upplysningar om min sjukdom.

Vi som bor här i södra Sverige har det ju dåligt ställt med specialistsjukhus för diabetiker, kanske Riksförbundet kunde göra som den Danska Sockersjuksföreningen gjort nämligen att driva ett specialistsjukhus med de låga avgifter som de har på Hvidöre i Köpenhamn, och då borde Ni tänka på oss i södra Sverige, för varför skall allt finnas i Stockholm?
R. N., Karlskrona

CYKRETS

"MESON"

Förpackningar och priser:

Glas om 50 tabletter kr. 1: 80
Glas om 100 tabletter kr. 3: 35

CYKRETS »Meson» det kalori-fria sötningsmedlet rekommenderas åt diabetes- och dietpatienter och andra, som skola leva på kalorifattig kost. CYKRETS »Meson» har många goda egenskaper:

- Rent söt smak
- Saknar näringsvärde
- Ofarligt för diabetiker
- Tål kokning, bakning, stekning, konservering och djupfrysning.

CYKRETS »Meson» har 50 gånger större sötningsförmåga än socker. 4 tabletter = 25 g socker. Innan tabletterna tillsättes upplöses de i varmt vatten eller varm mjölk.

För smakens skull bör man inte använda starkare lösningar än 0,8 % (alltså maximum 64 tabletter till 1 liter vätska).

CYKRETS »Meson» säljes på apotek, i ledande livsmedelsaffärer och i färghandel.

AKSJEDELSKAPET
MESON

TRONDHEIM

KARLSKOGA

Karlskoga Sockersjukeförening beslutade på sitt sista årsmöte att ändra sitt namn till Karlskoga Diabetikerförening.

Avdelningen har haft en särdeles lyckad utflykt till Karlskoga stads fritidsgård, Lunnedet, tillsammans med medlemmar från Kristinehamn. Efter hälsningsord av K.-E. Bergström ledde ing. Sven Svärd sången som tonade i den trevliga lokalen. Han läste också med inlevelse Fröding och Beronius.

Efter att ha intagit det dignande kaffebordet med det sockerfria brödet var det dags för Karl Erik Bergmark att spela upp till dans på den lövade logen.

Fr. v. N. Thyselius, Rolf Karlsson, Ebba Persson och Nancy Eriksson på Örebroföreningens jubileum

ÖREBRO

Örebroföreningen har kämpat igenom 5 år och firade på lördagskvällen den 22 sept. en liten trevlig jubileumsfest. Av föreningens 80 medlemmar hade ett 60-tal mött upp till supén på restaurant Högvakten. Det var festligt ordnat med musik och en uppskattad kabaréföreställning. Föreningens grundare Karl-Erik Bergström från Karlskoga var inbjuden liksom förbundets nya ordförande Nancy Eriksson. Ordförande Rolf Carlsson välkomnade och föredrog en historik, av vilken framgick att före-

ningen gjort ett gott arbete både för forskningsfonden och för upplysning. Kassören fru Ebba Persson hyllade föreningen på vers, och sen var det färdigt för högtidstal av förbundsordföranden.

NORRKÖPING

De sockersjukas förening i Norrköping har haft årsmöte på hushållsskolan Margareta. Avgående styrelseledamöterna G. Lindén, A. Lindqvist och R. Olsson omvaldes. Styrelsen består nu av N. Strid, ordf., A. Lindqvist, vice ordf., R. Olsson, sekr., G. Lindén, vice sekr., G. Löfdahl, kassör, korresponderande, Åke Steen. På årsmötet föreslogs namnändring för föreningen. Vidare skall tidsnings- och medlemsavgiften bli lika hög för varje medlem. Efter mötet höll lasarettsläkare V. von Ahn föredrag om sockersjukan och moderna behandlingsmetoder. Föredragshållaren tackades med hjärtliga applåder och föreningens tack framfördes av ordföranden hr Strid.

HÄLSINGBORG

Diabetesföreningen i Hälsingborg med omnejd har hållit sitt första sammanträde för hösten i Temperancelokalen. Förhandlingarna leddes av vice ordföranden fru S. Andersson som även berättade om sina intryck från årsmötet i Bommersvik.

Det mest omdiskuterade ämnet för kvällen var nyheten om tabletten BZ 55.

Efter omröstning bland medlemmarna beslöts att namnet Föreningen för sockersjuka i Hälsingborg m.o. skall ändras till Diabetesföreningen i Hälsingborg med omnejd.

Sedan en del interna frågor behandlats avslutades mötet med ett animerat samkväm.

STOCKHOLM

— Stockholmsföreningen hade onsdagen den 26 sept. sitt första möte för hösten. Borgarrådet H. Mehr talade om de sockersjukas möjligheter för anställning i kommunal tjänst.

Arbetscirkeln vill ha hjälp till julbasaren meddelar fru Greta Ohlin och hoppas att flera av stockholmsföreningens damer skall vilja delta i förberedelserna. Det går också bra att sitta

hemma och knåpa ihop någonting, som kan användas till julbasaren. Ring fru Greta Ohlin 33 76 08 eller fru Alma Fröberg 42 15 58, så har dessa damer alla upplysningar om vad Ni kan hjälpa till med.

Stockholmsföreningen vill också uppmana sina medlemmar att sälja lotter på det stora lotteriet, som föreningen just har startat. Högsta vinsten är en Volvo och lotter kunna rekvideras från aktuarie Curt Arnewi, Rosengatan 14, Sundbyberg.

I föregående nr av Diabetes fanns intagen en artikel om styrelsens sammansättning i Stockholmsföreningen i vilken hade insmugit sig en del felaktigheter. Här nedan återges styrelsens rätta sammansättning:

Bengt Murelius, ordförande, Georg Hallman, v. ordförande, fru Barbro Hallman, sekreterare (suppleant), Birger Westberg, kassör (suppleant) övriga ledamöter: fru Britt Lis Lindqvist, fru Hild Berford, David Lindén, Bengt Wolin, Sven Lundquist. Suppleanter: Birger Westberg, Curt Arnewi, Fru Barbro Hallman.

SÖDERTÄLJE

De Sockersjukas förening i Södertälje m. o. har haft allmänt möte den 5 okt. Mötet beslöt skänka 500 kr. till förbundets forskningsfond. Dr Bo Andersson, Södersjukhuset, Stockholm, höll ett synnerligen uppskattat föredrag »Om behandling av sockersjuka». Sedan följde kaffe med gräddårta. Därefter blev det underhållning av amatörsektionen av Eskilstunaföreningen, under ledning av ordf. Sören Grawelli. De agerande fick kolossala applåder och blommor, för sitt fina program. Vårt lotteri blev slut-sålt och TV-apparaten vanns på nr 2084.

● Diabetes red. är tacksam för rapporter och meddelanden från lokalföreningarna, att intagas i denna spalt. Manus till nästa nummer torde insändas senast den 20 nov. till Tidskriften Diabetes, Flottiljvägen 19-21 Näsbypark.

Sockersjuka ingen infektion

(Fortsättning från sidan 5) aktualiseras. Joslin framhåller särskilt fetman. Man vet emellertid också att nervpåfrestningar av olika slag kunna ge en diabetes. Och nog är det ganska vanligt att en sockersjukdom sätter igång i samband med en infektion. Då det gäller fetman förklarar man uppkomstmekanismen av diabetesjukdomen så att insulinet liksom inte räcker till för den stora fettvävnadsmassan, en relativ insulinbrist alltså.

Då det gäller nervösa påfrestningar och infektioner låter sig uppkomsten av sockersjuka väl förklaras med att det i båda dessa fall ställes stora anspråk på hormonproduktionen, vilket bl. a. leder till en uttrötning av de engagerade körtlarna.

Infektionen spelar även på annat sätt en mycket viktig roll i diabetikerns liv, ty sannolikt är det 95 % av alla acidostillstånd (bl. a. coma diabeticum) som orsakas av infektion.

Viktig komplikation

Om jag alltså måste ställa mig skeptisk till tandläkare Bramstångs hypotes om en bakterie som orsak till diabetes så kan jag hålla med om att den bakteriella infektionen är en viktig komplikation till sockersjukan, även om den numera icke har sådana fruktansvärda följder som före antibiotika och sulfatiden.

Till detta vill jag endast foga att det ännu är för tidigt att yttra sig om de nu så aktuella diabetes-tabletterna.

Hudsymtom vid sockersjuka ...

(Fortsättning från sidan 11) Alla små sår bör därför rengöras med sprit eller jod och förbindas med en bit gasbinda och ett plåster. Färdiga plåster med en påsatt kompress är särskilt behändiga.

Det finns också en hudkomplikation, som är helt speciell för diabetiker. Den drabbar personer som använder insulin, vilket som ovan nämnts sprutas in i underhudsvävnaden. Här förorsakar insulinet att stora gropar uppstår i fettvävnaden där sprutorna har satts in.

Tillståndet är inte farligt, men det ser otrevligt ur. Vi känner bara till två medel mot det — att variera stället där sprutan sättes in och att övergå till andra insulin-typer.

FRANKONIA SIONON CHOKLADPULVER

hjälp Er till större omväxling i dieten.

Ni kan tillaga:

- *En härlig kopp Choklad,*
- *Chokladsoppa,*
- *Chokladsås,*
- *Chokladpudding,*
- *Konfekt, Bakverk m. m.*

Riktpris: Kr. 4:— för bleckburk à 125 g.

Partiförsäljning:

AGENTURFIRMAN

TAGE TUFVESSON

Roskildevägen 15. MALMÖ

Telefon 664 20

Visa annonsen för Eder handlande

E

tt betydande försöksarbete vid Novo's forskningslaboratorier i förening med en omfattande klinisk prövning vid Hvidøre Hospital har givit till resultat de tre nya värdefulla insulinpreparaten

Insulin NOVO Semilente

Insulin NOVO Lente

Insulin NOVO Ultralente

Ombud: FERROSAN

Göteborgs universitetsbibliotek

6000248813

lättsmält

Diabetes har som synes fått ett nytt utseende och kanske också ett lite förändrat innehåll och vi hoppas att läsarna skall vara nöjda med resultatet.

Det som vi kanske är mest stolta över är den innehållsrika receptsamlingen. Här hoppas vi att alla diabetiker skall finna en lätt lösning på matproblemet. Recepten kommer att återkomma i varje nummer. Ett aktuellt reportage, som det om pappersinsamlingen hoppas vi också få plats med i fortsättningen.

Naturligtvis får vi för den skull inte glömma bort de värdefulla och instruktiva läkarartiklarna och vi hoppas att fler läkare skall dela med sig av sitt vetande till de sockersjuka genom att skriva i Diabetes.

Den här sidan kommer i fortsättningen att bli tidningens 'slaskspalt'. Här skall vi kunna läsa om lite roligt, lite skvaller och några rader från red.

Vi börjar med skvallret genast och kan berätta att Svenska Diabetesförbundet har fått nya kontorslokaler på Majorsgatan 10, Stockholm. Vi hoppas att kunna återkomma med några bilder i nästa nummer. Nu väntar vi bara på en ombudsman. Den platsen kommer att tillsättas med det snaraste, som synes av notisen här bredvid.

Red.

Ombudsman

Svenska Diabetesförbundet anställer riksombudsman. Sökanden skall ha kontakt med myndigheter, läkare och allmänhet samt organisera förbundets verksamhet. Vidare skall han kunna sköta insamlingsverksamheten och stå lokal-föreningarna till tjänst i olika sammanhang. Ansökan insändes till Svenska Diabetesförbundet, Majorsgatan 10, Stockholm Ö.

Malmöföreningens sommarkoloni

Från allmänna arvsfonden har anslagits 19.200 kronor för att inköpa en fastighet i Stora Hammar för sommarkoloni för sockersjuka barn. Diabetes gratulerar.

Landstingsmotion om anslag till sockersjuka

Herr Torsten Ringquist i Aplared hemställer i motion till årets landsting om ett årligt anslag från och med 1957 om 800 kronor till Föreningen för sockersjuka i Borås med omnejd. Vi får hoppas, att anslaget beviljas. Detta skulle i så fall kunna ge hopp för våra andra lokalföreningar om anslag från landsting och kommun.

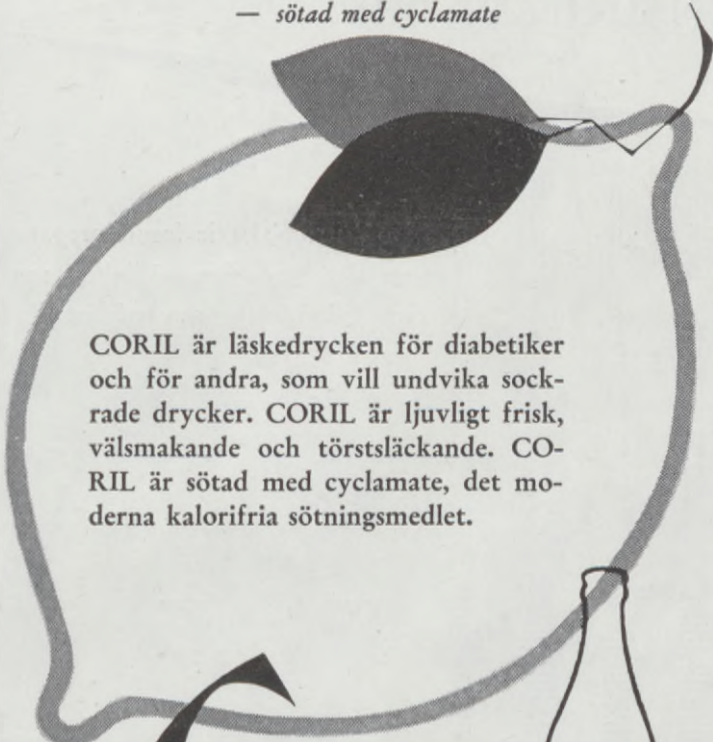
Bob Svanström Cap. P. & B.

»Den går inte in i dieten»

CORIL

— den nya, friska
citrondrycken utan socker

— sötad med cyclamate

CORIL är läskedrycken för diabetiker och för andra, som vill undvika sockrade drycker. CORIL är ljuvligt frisk, välsmakande och törstsläckande. CORIL är sötad med cyclamate, det moderna kalorifria sötningsmedlet.

CORIL

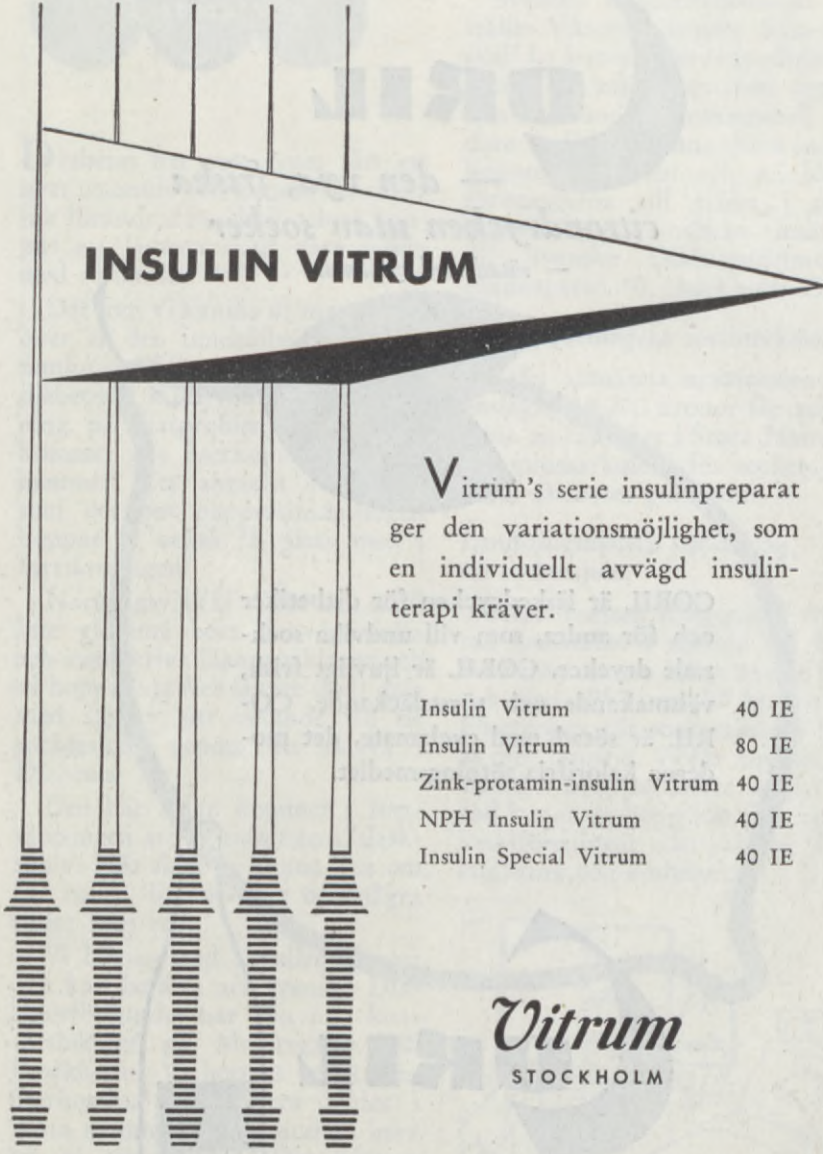
finns i välsorterade livsmedelsaffärer
över hela landet.

PORLA BRUNNS AKTIEBOLAG PORLA

INSULIN VITRUM

Vitrum's serie insulinpreparat ger den variationsmöjlighet, som en individuellt avvägd insulin-terapi kräver.

Insulin Vitrum	40 IE
Insulin Vitrum	80 IE
Zink-protamin-insulin Vitrum	40 IE
NPH Insulin Vitrum	40 IE
Insulin Special Vitrum	40 IE

Vitrum
STOCKHOLM

